

การเรียนรู้ทางการเมืองของนักเรียนนายเรืออากาศไทย

เรืออากาศโท บุญชาติ พรหมพูล

001363

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาการปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2520

I16015526

THE POLITICAL SOCIALIZATION OF THAI AIR CADETS

LT. BOONCHART PROMPOOL

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Political Science

Department of Government

Graduate School

Chulalongkorn University

1977

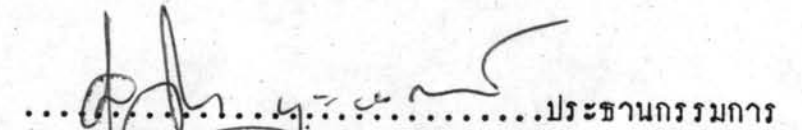
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การเรียนรู้ทางการเมืองของนักเรียนนายเรืออากาศไทย
โดย เรืออากาศโท บุญชาติ พรหมพูล
แผนกวิชา การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

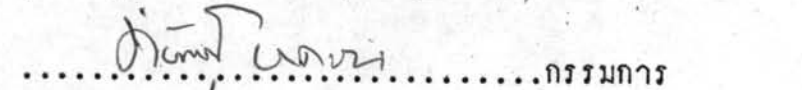

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.วิศิษฐ์ ประจวบเหมาะ)

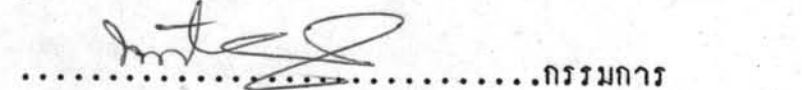
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุจิต บุญบงการ)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทินพันธ์ นาคะตะ)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์
ชื่อ
อาจารย์ที่ปรึกษา
แผนกวิชา
ปีการศึกษา

การเรียนรู้ทางการเมืองของนักเรียนนายเรืออากาศไทย
เรืออากาศโทบุญชาติ พรหมพูล
อาจารย์ ดร.พรศักดิ์ น่องแก้ว
การปกครอง
2520

บทคัดย่อ

การเปลี่ยนแปลงการปกครองของไทยจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชมาสู่ระบอบประชาธิปไตย เมื่อ พ.ศ. 2475 เป็นการเปลี่ยนแปลงแต่เพียงรูปแบบของการปกครองเท่านั้น วัฒนธรรมทางการเมืองแบบเก่ายังคงฝังอยู่ในจิตใจของคนไทย หากได้เปลี่ยนแปลงไปพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงการปกครองไม่ การเปลี่ยนแปลงครั้งนั้นจึงเป็นเพียงการเปลี่ยนศูนย์อำนาจทางการเมืองจากพระมหากษัตริย์มาสู่คนกลุ่มใหม่เพียงกลุ่มเดียว ไม่ได้กระจายอำนาจไปสู่คนส่วนใหญ่ของประเทศเลย ในบรรดากลุ่มต่าง ๆ ที่เข้ามามีอำนาจในทางการเมืองของไทย กลุ่มทหารเป็นกลุ่มที่มีบทบาท มีความสำคัญ และมีอำนาจในทางการเมืองของไทยมาโดยตลอด ทั้งนี้เป็นเพราะกลุ่มผู้นำในการเปลี่ยนแปลงการปกครองครั้งนั้นมีทหารเข้าไปร่วมอยู่ด้วย เนื่องจากทหารเป็นกลุ่มที่มีการรวมตัวกันได้ค่อนข้างเหนียวแน่น มีสายการบังคับบัญชาตามลำดับชั้นอย่างเห็นได้ชัด มีระเบียบวินัยที่เคร่งครัด และมีอาวุธเป็นกำลังอำนาจทางทหารที่สามารถสนับสนุนอำนาจทางการเมืองได้ ดังนั้นจึงพบว่าทหารได้เข้าไปมีอำนาจในทางการเมืองการปกครองของไทยตลอดมา

ปัญหาที่น่าศึกษาก็คือ ทำไมทหารจึงสามารถเข้าไปกุมอำนาจทางการเมืองของไทยมาได้โดยตลอด ทำไมทหารไทยจึงไม่ทำหน้าที่เพียงป้องกันประเทศอันเป็นหน้าที่หลักของทหาร แต่ชอบเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการเมือง คำตอบปัญหาเหล่านี้จะมาจากการศึกษาว่าทหารไทยมีการเรียนรู้ทางการเมืองมาอย่างไร มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบไหน มีทัศนคติ

ในทางด้านการเมืองไปในรูปใด การศึกษาพบว่าส่วนหนึ่งเนื่องมาจากการที่คนในชาติมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบคังเคิม มีความเคยชินกับการปกครองในระบบเก่า ไม่ค่อยมีความกระตือรือร้นที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในทางการเมือง ยอมรับอำนาจของผู้ปกครองและเฉยเมยในทางการเมือง ทุกครั้งที่ทหารเข้ามามีอำนาจในทางการเมืองของไทย ไม่ว่าจะโดยการเลือกตั้งหรือปฏิวัติก็ได้รับการยอมรับโดยประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศเสมอมา

ทหารที่เข้าไปมีบทบาทและมีอำนาจในทางการเมืองทั้งในอดีตและปัจจุบันคือทหารที่ได้รับมรดกแห่งการเรียนรู้ทางการเมืองมาจากอดีต ส่วนทหารที่จะเป็นกำลังสำคัญของชาติหรือมีบทบาทในทางการเมืองในอนาคตคือทหารซึ่งกำลังเป็นนักเรียนอยู่ในสถาบันต่าง ๆ ของกระทรวงกลาโหมในปัจจุบัน ในบรรดานักเรียนเหล่านั้น นักเรียนนายเรืออากาศคือทหารกลุ่มใหม่ที่จะเป็นกำลังสำคัญของกองทัพอากาศในอนาคต ดังนั้นจุดประสงค์อันสำคัญของการวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาทัศนคติและวัฒนธรรมทางการเมืองของนักเรียนนายเรืออากาศอันเกิดจากกระบวนการเรียนรู้ทางการเมืองที่เป็นอยู่ในปัจจุบันว่าเป็นไปในรูปใด เป็นอุปสรรคหรือส่งเสริมการปกครองในระบบประชาธิปไตยของไทยเพียงใด

แนวความคิดที่สำคัญของการวิจัยครั้งนี้คือการศึกษาเพื่อให้ทราบว่า นักเรียนนายเรืออากาศไทยในปัจจุบันมีทัศนคติในทางการเมืองที่เป็นแบบอำนาจนิยมหรือไม่ นักเรียนนายเรืออากาศที่อยู่ในชั้นสูงกว่าจะมีทัศนคติเป็นแบบอำนาจนิยมมากกว่าผู้ที่เรียนอยู่ในชั้นต่ำกว่าหรือไม่ และนักเรียนนายเรืออากาศที่บิคามารคามิไอชิพรับราชการทหารส่วนใหญ่จะมีทัศนคติที่เป็นแบบอำนาจนิยมมากกว่าผู้ที่บิคามารคามิไอชิพรับราชการเป็นทหารเป็นความจริงเพียงใด

จากการศึกษาทัศนคติในทางการเมืองของนักเรียนนายเรืออากาศประจำปีการศึกษา 2520 ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 5 จำนวน 689 คน พบว่านักเรียนนายเรืออากาศเป็นกลุ่มที่มีทัศนคติในทางการเมืองที่เป็นแบบอำนาจนิยมมากกว่าประชาธิปไตย เป็นกลุ่มที่ยอมรับอำนาจ และนิยมการใช้อำนาจ ทัศนคติแบบอำนาจนิยมมีอยู่ในนักเรียนนายเรืออากาศจริง

แต่ในเวลาเดียวกันทัศนคติแบบประชาธิปไตยก็มีอยู่ในนักเรียนนายเรืออากาศเช่นเดียวกัน ความมากมายของทัศนคติแบบอำนาจนิยมของนักเรียนนายเรืออากาศมิได้มีความสัมพันธ์โดยตรงกับชั้นเรียนหรือการประกอบอาชีพเป็นทหารของบิดามารดาแต่อย่างใด นั่นคือผู้ที่เรียนอยู่ในชั้นสูงกว่ามิได้มีทัศนคติแบบอำนาจนิยมมากกว่าที่เรียนอยู่ในชั้นต่ำกว่า และผู้ที่มีบิดามารดารับราชการทหารก็ได้มีทัศนคติแบบอำนาจนิยมมากกว่าผู้ที่บิดามารดาประกอบอาชีพอื่น ๆ แต่อย่างใด ลักษณะอำนาจนิยมดังกล่าวมีผลมาจากสิ่งแวดล้อมหลายอย่าง เช่นระบบราชการ ทหาร การเรียนการสอนภายในโรงเรียน ระบบการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศที่เน้นอำนาจนิยม เป็นต้น องค์กร (agents) เหล่านี้ทำให้นักเรียนเคยชินกับระบบการใช้ อำนาจและการยอมรับอำนาจและก่อให้เกิดวัฒนธรรมทางการเมืองที่ไม่สอดคล้องกับการปกครองในระบบประชาธิปไตย การเปลี่ยนแปลงลักษณะอำนาจนิยมของนักเรียนนายเรืออากาศต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ทางการเมืองเพื่อสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบใหม่ให้นักเรียน โดยเฉพาะต้องปรับปรุงองค์กร (agents) ที่มีอิทธิพลต่อลักษณะอำนาจนิยมของนักเรียนนายเรืออากาศ เช่น ระบบการเรียนการสอน จะต้องให้สอดคล้องกับหลักการประชาธิปไตย.

Thesis Title The Political Socialization of Thai Air Cadets
Name First Lieutenant Boonchart Prompool
Thesis Advisor Dr. Pornsak Phonspheaw
Department of Government
Academic Year 1977

ABSTRACT

The Thai political transformation, from an absolute monarchy to a parliamentary government, in 1932, has changed the form of the government only, not the Thai traditional political culture. The transformation of political power was from the King to the new group, not to the Thai citizen. The military group, has a political role and has maintained political power over a long period of time. This is due to the military organization, the hierarchical system, the order and discipline and the military force which can support the political power.

Interesting questions come to mind as to why the military can seize and hold the Thai political power over the long period of time, and why the military does not support democracy by performing their main duty of defending their nation, instead of interfering with the political role. These questions are the basis of the case that have to study. Thai military political socialization, the type of political culture, and political attitudes are most

important, therefore this study will show a part of the reasons why the Thai military can maintain political power.

The Thai citizen accepts the Thai traditional political culture since he has not experienced any other form of Government. He is not enthusiast in political participation, but is obedient to the power and has political apathy. Each time the military seized political power, by General election or even by revolution, it is accepted by the majority of the Thai citizens.

The military men in the Thai political arena, both past and present, are the military that gained their heritage from past political socialization. In the future the key military men both in the military service and political arena, will be the students in the military school of the Department of Defense today. The Royal Thai Air Force, Thai Air Cadets, are the key men of Air Force in the future, they have the opportunity to play the political role or even use military power to support the politician. The main objective of this research is to find out the students political attitudes and political cultures which result from the political socialization process. Knowing the political attitudes of our future Air Force men, and researching present the Air Cadets attitudes may give us a key to the future.

The major hypotheses of this research is to ascertain some facts about the attitudes of Thai Air Cadets, Is their present.

attitudes to become authoritarianism? Are Air Cadets who study in the senior class more authoritarian than those who study in the junior class, or those who do not have parents in military service?

In researching the political socialization of Thai Air Cadets, for the academic year 1977, 689 men in the 1st year to the 5th year group, attending the Royal Thai Air Force Academy, showed that they prefer authoritarianism to democracy. They were willing to accept authority, and to be obedient to those who had power over them. The percentage of authoritarian attitudes did not relate to the level of education nor the parents' military occupation. These results come from many environments, such as the military service system, the education system, the method of indoctrination, etc. These environments and agents made Air Cadets used to the meaning of accepting authority, and to be obedient to those who had power. These characteristics show authoritarian attitudes and can create a political culture that will prevent a democratic government. The study recommends that the way of changing these attitudes is to create a modern political culture that needs political socialization through political institution by the political socialization process. The step by step socialization through political institutions by the political socialization process is required.

คำนำ

จากการที่ผู้เขียนได้รับราชการอยู่ในกองทัพอากาศและมีโอกาสศึกษาวิชาการปกครอง
ในแผนกวิชาการปกครอง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทำให้ผู้เขียนได้สังเกตเห็นพฤติกรรม ทัศนคติ
และความคิดเห็นของทหารอากาศที่มีต่อการเมืองในปัจจุบันมากพอสมควร ซึ่งทำให้เกิดประโยชน์
และเป็นแนวทางในการวิจัยศึกษาความคิดเห็น ทัศนคติในทางการเมืองของผู้ที่จะมาเป็นนายทหาร
หลักของกองทัพอากาศในอนาคต

ความสำคัญของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้คือการหาคำตอบเกี่ยวกับทัศนคติและการเรียนรู้ทาง
การเมืองของนักเรียนนายเรืออากาศว่ามีอยู่อย่างไร การเรียนรู้ทางการเมืองที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน
จะก่อให้เกิดวัฒนธรรมทางการเมืองแบบไหน ส่งเสริมและสอดคล้องกับการปกครองในระบอบ
ประชาธิปไตยหรือไม่ ซึ่งการศึกษาวิจัยเรื่องนี้เป็นสิ่งที่กระทำได้ไม่ถนัดนัก เพราะจะต้องได้รับความ
ร่วมมือช่วยเหลือจากบุคคลหลาย ๆ ฝ่าย การศึกษาวิจัยเรื่องนี้จึงจะสำเร็จลงได้

ความสำเร็จของงานวิจัยของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะเกิดขึ้นไม่ได้หากไม่ได้รับความร่วม
มืออย่างดียิ่งจากบุคคลหลาย ๆ ฝ่าย ผู้เขียนได้รับความช่วยเหลือจาก ผศ.ดร.ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ
ในการช่วยเหลือหัวข้อวิทยานิพนธ์และได้กรุณากำหนดเค้าโครงเรื่องเพื่อเป็นแนวทางในการเขียน
ผศ.ดร.สุจิต บุญบงการ และ ผศ.ดร.หินพันธ์ นาคะตะ ประธานกรรมการและกรรมการสอบ
ซึ่งช่วยเหลือชี้แนะในแก้ไขวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว อาจารย์ที่ปรึกษาได้ให้
ความกรุณาผู้เขียนเป็นอย่างมากในการช่วยเหลือแนะนำ ตรวจสอบ แก้ไขเพิ่มเติมข้อเขียนให้มีความ
ถูกต้องสมบูรณ์ โดยช่วยเหลือตั้งแต่ต้นจนจบด้วยความอดทนยิ่ง และด้วยความกรุณาของ พล.อ.ต.
จรรยา สุคนธ์ทรัพย์ ผู้บัญชาการโรงเรียนนายเรืออากาศ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในการส่งแบบ
สอบถามรวมทั้งเจ้าหน้าที่อีกหลาย ๆ ท่านในโรงเรียนนายเรืออากาศและนักเรียนนายเรืออากาศ
เกือบทุกคนที่ได้ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่ง น.ท. สุรพาสัน ทัพภมาน ร.น. ช่วยเหลือสนับสนุน
ค่านอุปกรณและตำรา ร.ท.ปราโมทย์ ชื่นรุ่งโรจน์ และเจ้าหน้าที่หลาย ๆ ท่านที่ศูนย์กรรมวิธี
ข้อมูล สำนักปลัดบัญชาทหาร และเจ้าหน้าที่ห้อง ไอ.บี.เอ็ม. กรมช่างอากาศ ช่วยเหลือในการ
รวบรวมข้อมูล คุณประนอมศรีและทุก ๆ คนในครอบครัวผู้เขียนที่คอยช่วยเหลือและให้กำลังใจ
ยังมีอีกหลายท่านที่ผู้เขียนไม่ได้เอ่ยนามแต่โปรดทราบไว้ด้วยว่าผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณอย่าง
จริงใจต่อทุก ๆ ท่านที่มีส่วนช่วยเหลืองานผู้เขียนเป็นอย่างมากมา ณ โอกาสนี้ด้วย.

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
คำนำ.....	ข
รายการตารางประกอบ	ช
รายการรูปประกอบ	ฑ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหา	1
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
วัตถุประสงค์และขอบเขตของการวิจัย	11
สมมุติฐาน	13
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	13
วิธีทำการวิจัย	14
การสร้างแบบสอบถาม	15
ประชากรวิจัย	16
วิธีส่งแบบสอบถาม	16
การเก็บรวบรวมข้อมูล	17
การบรรณาธิกร	18
การลงรหัส	19
การประมวลผล	20
แหล่งข้อมูลและวิธีวิเคราะห์	21
การเสนอเรื่อง	21
คำนิยาม.....	22

บทที่	หน้า
2 การเรียนรู้ทางการเมือง : ความหมาย ทฤษฎีและแนวความคิดที่เกี่ยวข้อง	24
ความหมายและกระบวนการของการเรียนรู้ทางการเมือง	25
วัฒนธรรมทางการเมืองและการเรียนรู้ทางการเมือง	28
การศึกษากับการเรียนรู้ทางการเมือง	42
3 นักเรียนนายเรืออากาศกับการเรียนรู้ทางการเมือง	48
สถาบันที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติและการเรียนรู้ทางการเมืองของนักเรียน นายเรืออากาศ	48
บทบาทและอุดมการณ์ทางการเมืองของทหารไทยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ ทางการเมืองของนักเรียนนายเรืออากาศ	56
ปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการมีบทบาททางการเมืองของทหาร	58
อุดมการณ์ทางการเมืองของทหาร	61
ประวัติความเป็นมาของระบบการศึกษาในโรงเรียนนายเรืออากาศ ..	64
4 การวิเคราะห์ข้อมูล	74
ทัศนคติที่ไม่เป็นแบบอย่างนิยมของนักเรียนนายเรืออากาศ	78
ทัศนคติที่เป็นแบบอย่างนิยมของนักเรียนนายเรืออากาศ	95
ระดับการศึกษาที่สูงกับทัศนคติที่เป็นแบบอย่างนิยม	144
ทัศนคติที่เป็นแบบอย่างนิยมกับการมีอาชีพเป็นข้าราชการทหารของบิดา มารดา	152
เปรียบเทียบผลการวิจัย	164
5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	177
บรรณานุกรม	183
ภาคผนวก	188
ประวัติการศึกษา	241

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนแบบสอบถามที่ส่งและได้รับคืน	17
2	ร้อยละของนักเรียนนายเรืออากาศที่มีทัศนคติทางการเมืองที่เป็นประชาธิปไตย	83
3	ร้อยละของนักเรียนนายเรืออากาศที่มีทัศนคติในทางการเมืองที่เป็นประชาธิปไตย (ค่าเฉลี่ย)	85
4	ทัศนคติของนักเรียนนายเรืออากาศต่อสิทธิของประชาชนในการเปลี่ยนแปลงนโยบายของรัฐบาล	86
5	ทัศนคติของนักเรียนนายเรืออากาศต่อกรณีที่ว่านโยบายของรัฐบาลควรถูกกำหนดโดยเสียงข้างมาก	87
6	ทัศนคติของนักเรียนนายเรืออากาศต่อการมีเสรีภาพในการพูดหรือแสดงความคิดเห็นในทางการเมือง	88
7	ทัศนคติของนักเรียนนายเรืออากาศต่อการมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มาจากการเลือกตั้งและการแต่งตั้ง	89
8	ทัศนคติของนักเรียนนายเรืออากาศต่อการตัดสินใจปัญหาด้วยเสียงข้างมาก	90
9	ทัศนคติของนักเรียนนายเรืออากาศต่อระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยที่มีการเลือกตั้ง	91

10	ทัศนคติของนักเรียนนายเรืออากาศต่อผู้บริหารประเทศที่มาจาก การเลือก ทิ้ง	92
11	ทัศนคติของนักเรียนนายเรืออากาศต่อการแก้ปัญหาสังคมด้วยการปกครอง ระบอบประชาธิปไตย	93
12	ทัศนคติของนักเรียนนายเรืออากาศต่อระดับการศึกษาของสมาชิกสภาผู้ แทนราษฎร	94
13	จำนวนร้อยละของนักเรียนนายเรืออากาศที่มีทัศนคติทางการเมืองที่เป็น แบบอำนาจนิยม	98
14	ร้อยละของนักเรียนนายเรืออากาศที่มีทัศนคติทางการเมืองที่เป็นแบบ อำนาจนิยม (ค่าเฉลี่ย)	100
15	ทัศนคติของนักเรียนนายเรืออากาศต่อระบอบอาวูโสในโรงเรียน	101
16	ทัศนคติของนักเรียนนายเรืออากาศต่อการปฏิบัติตามคำสั่งของรุ่นพี่	102
17	ทัศนคติของนักเรียนนายเรืออากาศต่อการใช้อำนาจบังคับบัญชา	103
18	ทัศนคติของนักเรียนนายเรืออากาศต่อการเปลี่ยนระเบียบปฏิบัติโดยรุ่นพี่	104
19	ทัศนคติของนักเรียนนายเรืออากาศต่อการลงโทษของรุ่นพี่	105
20	ทัศนคติของนักเรียนนายเรืออากาศต่อการใช้อำนาจของผู้นำเมื่อเกิด วิกฤตการณ์	106
21	ทัศนคติของนักเรียนนายเรืออากาศต่อแบบการปกครองของไทย	107
22	ทัศนคติของนักเรียนนายเรืออากาศต่อการปกครองแบบประชาธิปไตย	108
23	ทัศนคติของนักเรียนนายเรืออากาศต่อการมีรัฐมนตรีกระทรวงกลาโหม ที่เป็นทหาร	109
24	ทัศนคติของนักเรียนนายเรืออากาศต่อความพร้อมสำหรับการปกครอง แบบประชาธิปไตย	110

ตารางที่

25 ทัศนคติของนักเรียนนายเรืออากาศต่อการดำเนินการเปลี่ยนแปลง
 ทางการ เมืองและสังคมโดยผู้นำ 111

26 ทัศนคติของนักเรียนนายเรืออากาศต่อการเข้ามาแก้ไขความวุ่นวาย
 โดยทหาร 112

27 ทัศนคติของนักเรียนนายเรืออากาศต่อที่มาของอำนาจ 113

28 ทัศนคติของนักเรียนนายเรืออากาศต่อการใช้มาตรการพิเศษแทนกฎหมาย 114

29 ทัศนคติของนักเรียนนายเรืออากาศต่อความชอบธรรมของการใช้อำนาจ 115

30 ทัศนคติของนักเรียนนายเรืออากาศต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย 116

31 ทัศนคติของนักเรียนนายเรืออากาศต่อการใช้อำนาจอย่างเด็ดขาดแก้
 ปัญหาสังคม 117

32 ทัศนคติของนักเรียนนายเรืออากาศต่อการอ่อนน้อมยอมจำนนต่อผู้มีอำนาจ 118

33 ทัศนคติของนักเรียนนายเรืออากาศต่อการแสดงออกซึ่งความคิดเห็น 119

34 ทัศนคติของนักเรียนนายเรืออากาศต่อระบบพรรคพวก 120

35 ทัศนคติของนักเรียนนายเรืออากาศต่อที่มาของอำนาจ 121

36 ทัศนคติของนักเรียนนายเรืออากาศต่อนายกรัฐมนตรีทหารและพลเรือน 122

37 ทัศนคติของนักเรียนนายเรืออากาศต่อการเชื่อผู้นำ 123

38 ชั้นการศึกษาของนักเรียนนายเรืออากาศแบ่งตามระดับอายุ 125

39 จำนวนนักเรียนนายเรืออากาศที่ตอบแบบสอบถามแยกตามชั้นการศึกษา 126

40 อาชีพบิดาของนักเรียนนายเรืออากาศที่ตอบแบบสอบถาม 127

41 สถานะปัจจุบันของบิดาของนักเรียนนายเรืออากาศในกรณีที่เป็นข้าราชการ
 ทหาร 12a

42 อาชีพมารดาของนักเรียนนายเรืออากาศที่ตอบแบบสอบถาม 129

43 สถานะปัจจุบันของมารดาของนักเรียนนายเรืออากาศที่ตอบแบบสอบถาม
 ในกรณีที่มารดาข้าราชการทหาร 1 30

44 ระดับการศึกษาของบิดาของนักเรียนนายเรืออากาศ 1 31

45	ระดับการศึกษาของมารดาของนักเรียนนายเรืออากาศ	132
46	มูลเหตุจูงใจที่ผู้ตอบเข้าศึกษาในโรงเรียนนายเรืออากาศ	133
47	ผู้มีอิทธิพลในการตัดสินใจสมัครเข้าศึกษาในโรงเรียนนายเรืออากาศ.....	134
48	ความเชื่อถือของนักเรียนนายเรืออากาศที่มีต่อผู้มีอิทธิพล	135
49	ผู้มีส่วนตัดสินใจเข้าศึกษาในโรงเรียนนายเรืออากาศของนักเรียนนายเรืออากาศ	136
50	สมาชิกในครอบครัวของนักเรียนนายเรืออากาศที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายเรืออากาศ	137
51	อิทธิพลของสมาชิกในครอบครัวที่มีส่วนทำให้นักเรียนนายเรืออากาศชอบโรงเรียนนายเรืออากาศ	138
52	การปรึกษาปัญหา กับบิดาของนักเรียนนายเรืออากาศ	139
53	ความเชื่อต่อการสั่งสอนของโรงเรียนและครอบครัวของนักเรียนนายเรืออากาศ	140
54	ทัศนคติของนักเรียนนายเรืออากาศก่อนอายุ 18 ปีในอดีต	141
55	อาชีพสมาชิกในครอบครัวของนักเรียนนายเรืออากาศ	142
56	ทัศนคติของนักเรียนนายเรืออากาศต่อระเบียบวินัยของประชาชน จำแนกตามชั้นเรียน	146
57	ทัศนคติของนักเรียนนายเรืออากาศต่อระบบอาวุโส จำแนกตามชั้นเรียน ..	147
58	ทัศนคติของนักเรียนนายเรืออากาศต่อคำสั่งรุ่นพี่ จำแนกตามชั้นเรียน	148
59	ทัศนคติของนักเรียนนายเรืออากาศต่อผู้นำที่เข้าใจประชาชน จำแนกตามชั้นเรียน	149
60	ทัศนคติของนักเรียนนายเรืออากาศต่อนายกรัฐมนตรีที่เป็นทหาร จำแนกตามชั้นเรียน	150
61	ทัศนคติของนักเรียนนายเรืออากาศต่อการเข้าแก้ไขสถานการณ์ของทหาร จำแนกตามชั้นเรียน	151

ตารางที่	ฉ หน้า
62	ทัศนคติของนักเรียนนายเรืออากาศต่อระบบอาวุโส จำแนกตามอาชีพบิดา . 153
63	ทัศนคติของนักเรียนนายเรืออากาศต่อระบบอาวุโสในโรงเรียน จำแนกตามอาชีพมารดา 155
64	ทัศนคติของนักเรียนนายเรืออากาศต่อการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของรุ่นพี่ จำแนกตามอาชีพบิดา 157
65	ทัศนคติของนักเรียนนายเรืออากาศต่อการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของรุ่นพี่ จำแนกตามอาชีพมารดา 159
66	ทัศนคติของนักเรียนนายเรืออากาศต่อการใช้มาตรการพิเศษแทนกฎหมาย จำแนกตามอาชีพบิดา 160
67	ทัศนคติของนักเรียนนายเรืออากาศต่อการใช้มาตรการพิเศษแทนกฎหมาย จำแนกตามอาชีพมารดา 161
68	เปรียบเทียบระดับทัศนคติแบบอำนาจนิยมของนายทหารอากาศ นักเรียนนายเรืออากาศ และนักเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า จำแนกตามอาชีพบิดา 165
69	เปรียบเทียบทัศนคติของนักเรียนนายเรืออากาศ นักเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ต่อการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของรุ่นพี่ 167
70	ร้อยละของระดับทัศนคติที่เป็นแบบอำนาจนิยมของนักเรียนนายเรืออากาศ และนักเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า 168
71	ร้อยละของทัศนคติที่เป็นแบบประชาธิปไตย ของนักเรียนนายเรืออากาศ และนักเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า 169
72	ทัศนคติของนักเรียนนายเรืออากาศต่อความจำเป็นของการมีผู้แทนที่มาจากการเลือกตั้ง 170
73	ทัศนคติของนักเรียนนายเรืออากาศต่อรูปแบบการปกครองของไทย 171
74	ทัศนคติของนักเรียนนายเรืออากาศต่อสภาพสังคมที่มีการเลือกตั้งและไม่มีการเลือกตั้ง 172

ตารางที่

หน้า

75	เปรียบเทียบทัศนคติของนักเรียนนายเรืออากาศและนักเรียนนายร้อย พระจุลจอมเกล้า ต่อกรณีนโยบายของรัฐบาลควรถูกกำหนดโดยเสียง ซ้ำมาก	175
76	เปรียบเทียบทัศนคติของนักเรียนนายเรืออากาศ และนักเรียนนายร้อย พระจุลจอมเกล้าต่อกรณีเสรีภาพในการพูด หรือแสดงความคิดเห็นใน ทางการเมือง	176

รายการรูปประกอบ

รูปที่		หน้า
1	แบบแผนของการเรียนรู้ทางการเมือง	39
2	ผังการจัดหน่วยโรงเรียนนายเรืออากาศ	228
3	ผังการจัดหน่วยกองบริการ โรงเรียนนายเรืออากาศ และผังการจัด หน่วยกองสถิติและวิจัย โรงเรียนนายเรืออากาศ	229
4	ผังการจัดหน่วยกองการศึกษา โรงเรียนนายเรืออากาศ	230
5	ผังการจัดหน่วยกองนักเรียน โรงเรียนนายเรืออากาศ	231